

Ocena jury zawodów

Rodzaj pytania	Pytanie opisowe (0–25 pkt)	Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)	Pytania testowe (0–60 pkt)	Razem	nr zawodnika
Ocena					

■ ■ ■ XXXII OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ ■ ■ ■

Rok szkolny 2018/2019 Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw nr

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym (0–25 pkt)

Rozważ argumenty przemawiające za tym, że wolny handel może wpływać pozytywnie bądź też negatywnie na rozwój krajów znajdujących się na niższych etapach rozwoju.

Przykładowy schemat odpowiedzi:

Część teoretyczna:

1. Analiza wpływu wolnego handlu na gospodarkę kraju znajdującego się na niższym etapie rozwoju na bazie koncepcji przewagi komparatywnej D. Ricardo
2. Wolny handel w gospodarce będącej na niższym etapie rozwoju w kontekście teorii obfitości zasobów (twierdzenie H-O)
3. Występowanie niedoskonałości rynku w kraju na niskim etapie rozwoju jako uzasadnienie stosowania narzędzi regulacyjnych w handlu międzynarodowym (*second best*)
4. Omówienie teoretycznych podstaw argumentów na rzecz protekcjonizmu wychowawczego
5. Polityka handlowa kraju rozwijającego się w kontekście problemu pułapki średniego rozwoju (dochodu)

Część praktyczna:

1. Kwestia uprzemysłowienia antyimportowego na przykładzie wybranego kraju rozwijającego się:
 - a) Empiryczna analiza zasadności stosowania protekcjonizmu wychowawczego, w tym problemu wolnego handlu w kraju rozwijającym się w kontekście opadającej krzywej doświadczenia (uczenia się)
 - b) Dyskusja nad negatywnymi efektami faworyzowania przemysłu
2. Opis problemu dumpingu i jego konsekwencji dla państw o niższym poziomie rozwoju
3. Analiza zjawiska dyfuzji wiedzy wynikającego z wolnego handlu i jego wpływu na poziom rozwoju wybranego kraju rozwijającego się
4. Omówienie sytuacji na rynku czynników produkcji w wybranym kraju znajdującym się na niższym etapie rozwoju w kontekście prowadzonej polityki handlowej, z uwzględnieniem:
 - a) efektów opisanych w twierdzeniu Stolpera-Samuelsona
 - b) problemu niższej mobilności czynników produkcji (w szczególności niskowyzkwalifikowanej siły roboczej)
5. Analiza wpływu wolnego handlu na poziom występujących w wybranym kraju nierówności społecznych
6. Próba oceny znaczenia (pozytywnego albo negatywnego) wolnego handlu dla rozwoju państw na niższych etapach rozwoju

II. Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)

Przedsiębiorstwo X działa w branży produkującej drewniane zabawki dla dzieci. Poniżej zostały przedstawione wybrane informacje dotyczące jego sytuacji finansowej z 2014 r.:

- Przychody ze sprzedaży: 7 300 000 zł
- Zysk brutto: 82 000 zł
- Wartości niematerialne i prawne: 200 000 zł
- Zapasy: 600 000 zł
- Należności ze sprzedaży produktów i towarów: 800 000 zł
- Zobowiązania długoterminowe: 20 000 zł
- Wskaźnik okresu spłaty zobowiązań w dniach: 20 dni

Uwaga: uczestnik w wykorzystywanych wzorach mógł przyjąć liczbę dni w roku równą 365 lub 360. W kluczu przedstawiono formuły w przypadku pierwszej możliwości. Dodatkowo w nawiasach po każdym z obliczeń dodano wynik w przypadku drugiej z nich.

a) Oblicz wartość wskaźnika obrotu (długości cyklu) zapasów w dniach (2 pkt). Dokonaj jego interpretacji (1 pkt).

$$\text{wskaźnik obrotu (długości cyklu) zapasów w dniach} = \frac{\text{zapasy} \times 365}{\text{przychody ze sprzedaży}} = \frac{600\,000 \times 365}{7\,300\,000} = 30 \text{ (dla 360 dni 29,59)}$$

Przedsiębiorstwo X co 30 dni odtwarza zapasy w celu uzyskania przychodów ze sprzedaży.

b) Oblicz wartość wskaźnika rotacji należności (w razach) (2 pkt). Dokonaj jego interpretacji (1 pkt).

$$\text{Wskaźnik obrotowości należności} = \frac{\text{przychody ze sprzedaży}}{\text{należności ze sprzedaży produktów i towarów}} = \frac{7\,300\,000}{800\,000} = 9,13$$

Przedsiębiorstwo X około 9,13 razy w ciągu roku odtwarza swoje należności z tytułu sprzedaży produktów i towarów.

c) Oblicz wartość cyklu operacyjnego oraz cyklu środków pieniężnych (cyklu konwersji gotówki) (5 pkt).

$$\text{wskaźnik inkasa należności w dniach} = \frac{\text{należności ze sprzedaży produktów i towarów} \times 365}{\text{przychody ze sprzedaży}} =$$

$$\frac{800\,000 \times 365}{7\,300\,000} = 40 \text{ (dla 360 dni 39,45)} \quad (1 \text{ pkt})$$

$$\text{cykl operacyjny} = \text{wskaźnik obrotu (długości cyklu) zapasów w dniach} + \text{wskaźnik inkasa należności w dniach} = 30 + 40 = 70$$

(dla 360 dni 69,04) (2 pkt)

cykl środków pieniężnych

$$= \text{wskaźnik obrotu (długości cyklu) zapasów w dniach} + \text{wskaźnik inkasa należności w dniach} \\ - \text{wskaźnik okresu spłaty zobowiązań w dniach}$$

cykl środków pieniężnych = 30 + 40 - 20 = 50 (dla 360 dni 49,04) (2 pkt)

d) Przedsiębiorstwo planuje podjąć działania polegające na próbie skrócenia cyklu środków pieniężnych. Jedną z rozważanych propozycji jest wykorzystanie faktoringu właściwego (pełnego). Czym jest faktoring właściwy (pełny) (2 pkt)? Na zmianę, którego ze wskaźników determinujących długość cyklu środków pieniężnych będzie mieć wpływ bezpośrednio taka decyzja (2 pkt)?

Faktoring polega na wykupie przez faktora (np. bank) nieprzeterminowanych wierzytelności przedsiębiorstwa (faktora), które są mu należne z tytułu dokonanych dostaw towarów i usług. W przypadku faktoringu właściwego (pełnego) faktor przejmuje w pełni ryzyko niewypłacalności dłużnika (2 pkt).

Zastosowanie faktoringu pełnego zmniejszy wartość wskaźnika inkasa należności w dniach (2 pkt).

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz [X] przy prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane (0–60 pkt).

1. Uzasadniona ekonomicznie wielkość partii dostawy materiałów:

- jest tym większa, im koszty realizacji dostawy są mniejsze
- nie zależy od kosztów realizacji dostawy
- jest tym większa, im jednostkowy koszt utrzymania zapasów jest mniejszy
- nie zależy od jednostkowych kosztów utrzymania zapasów

2. Obecnie w Polsce politykę walutową ustala:

- Rada Ministrów w porozumieniu z Radą Polityki Pieniężnej
- Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego
- Prezes Narodowego Banku Polskiego
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w porozumieniu z Radą Ministrów

3. Zgodnie z warunkiem Marshalla-Lerner, jeśli rachunek obrotów bieżących jest początkowo równy zero, to realna deprecjacja waluty powoduje nadwyżkę na rachunku obrotów bieżących, o ile suma elastyczności cenowych popytu na eksport i import jest:

- mniejsza od 0
- równa 0
- równa 1
- większa od 1

4. Które zdanie dotyczące polityki pieniężnej w Polsce jest prawdziwe?

- w Polsce od 2004 r. występuje permanentny problem z brakiem płynności sektora bankowego
- stopa depozytowa NBP oraz stopa oprocentowania kredytu lombardowego NBP wyznaczają pasmo wahań stóp procentowych overnight na rynku międzybankowym
- stopa referencyjna NBP ustalana jest na poziomie niższym niż stopa depozytowa NBP
- stopa redyskontowa NBP określa rentowność podstawowych operacji otwartego rynku polegających na emisji 30-dniowych bonów pieniężnych NBP

5. Na rynku kapitałowym skrót IPO oznacza:

- skup akcji własnych
- inwestorskie plany oszczędnościowe
- indywidualne programy emerytalne
- pierwszą ofertę publiczną

6. Państwo X w ramach prowadzonej od kilku lat polityki kursu walutowego utrzymuje stały kurs wymiany swojej waluty w stosunku do waluty kraju Y. Dodatkowo wiemy, że ostatnim roku w państwie X występowała hiperinflacja, natomiast w państwie Y inflacja miała charakter pełzający. Oznacza to (*ceteris paribus*), że w przypadku państwa X:

- realna deprecjacja waluty kraju X względem waluty kraju Y
- realna aprecjacja waluty kraju X względem waluty kraju Y
- nominalna aprecjacja waluty kraju X względem waluty kraju Y
- nominalna deprecjacja waluty kraju X względem waluty kraju Y

7. Dobro A i dobro B są doskonałymi substytutami, a cena dobra A jest wyższa od ceny dobra B. Ścieżka ekspansji dochodowej na wykresie, na którym ilość konsumowanego dobra A zaznaczono na osi odciętych, a dobra B na osi rzędnych, jest:

- linią półprostą o kącie nachylenia równym 45°
- linią leżącą na osi odciętych
- linią leżącą na osi rzędnych
- linią półprostą o kącie nachylenia równym relacji ceny dobra A do ceny dobra B

8. Które zdanie dotyczące rynku NewConnect jest prawdziwe?

- jest on rynkiem regulowanym
- jest on alternatywnym systemem obrotu
- został stworzony w celu umożliwienia zdobycia kapitału przez duże i renomowane przedsiębiorstwa
- notowane są na nim spółki jawne

9. Krzywa popytu na produkty przedsiębiorstwa Y jest opisana równaniem $q = -p + 10$ (gdzie: p – cena za tonę w zł; q – ilość w tonach), a jego funkcja kosztów $TC = 2q + 2$. Która z odpowiedzi prawidłowo przedstawia funkcję zysku (π) przedsiębiorstwa Y:

- $\pi = -p - 2q + 8$
- $\pi = -q^2 + 8q - 2$
- $\pi = -3q + 8$
- $\pi = -3q^2 + 8q$

10. Krzywa popytu na produkty przedsiębiorstwa X będącego monopolistą jest opisana równaniem $p = -2q + 40$ (gdzie: p – cena za tonę w zł; q – ilość w tonach). Dodatkowo wiemy, że przedsiębiorstwo X doskonale różnicuje cenę. Które z równań opisuje krzywą utargu krańcowego przedsiębiorstwa X?

- MR = $-4q + 80$
- MR = $-4q + 40$
- MR = $-2q + 40$
- MR = $-2q$

11. Krzywa popytu na ropę jest opisana równaniem $p = -4q + 20$, a krzywa podaży $p = 2q + 2$ (gdzie: p – cena za baryłkę w zł; q – ilość w baryłkach). W kolejnym roku fiskalnym zostanie wprowadzony podatek *ad valorem* płacony przez sprzedawców ropy w wysokości 20%. Bezpośrednim skutkiem wprowadzenia podatku będzie:

- zmiana nachylenia krzywej podaży
- równoległe przesunięcie krzywej podaży do góry
- zmiana nachylenia krzywej popytu
- równoległe przesunięcie krzywej popytu do dołu

12. Różnicowanie produktu jest jedną z głównych cech której ze struktur rynkowych:

- oligopolu Cournota
- konkurencji doskonałej
- konkurencji monopolistycznej
- oligopsonu

13. Na rynku działają dwa przedsiębiorstwa X i Y będące duopolistami Bertranda. Każdy z nich produkuje po stałym koszcie krańcowym równym 10 zł. Krzywa popytu rynkowego dla tych duopolistów jest opisana równaniem $p = -2q + 50$ (gdzie: p – cena za jednostkę w zł; q – ilość jednostek). Ile wyniesie produkcja przedsiębiorstwa X w sytuacji równowagi (Nasha) na tym rynku?

- 5
- 10
- 20
- 30

14. Dogmat (test) Milla-Bastable'a określa warunki:

- jakie powinien spełniać przemysł, aby protekcjonizm wychowawczy miał ekonomiczne uzasadnienie
- przy których konkurencyjna dewaluacja nie będzie prowadziła do wojny walutowej
- jakie powinny być spełnione, aby stosowanie ceł odwetowych było skuteczne
- jakie powinny być spełnione, aby interwencja walutowa była skuteczna

15. W banku X oprocentowanie rachunku oszczędnościowego to 4% rocznie, a roczna stopa inflacji wynosi 2%. W tej sytuacji realna wartość depozytów w ciągu roku wzrosła o około:

- 2%
- 4%
- 6%
- 8%

16. Jacek wpłacił 100 zł na 3-letnią lokatę bankową, w której roczna stopa procentowa wynosi 10%, a okres kapitalizacji jest roczny (odsetki obliczane są po upływie każdego roku). Ile wyniesie kapitał końcowy Jacka po upływie terminu 3 lat:

- 30
- 70
- 130
- 133,1

17. Koszt zdartych żelówek związany jest z wystąpieniem zjawiska:

- bessy giełdowej
- sekularnej stagnacji
- inflacji
- niedoboru płynności

18. Która z odpowiedzi przedstawia kryterium wstrzymania produkcji przez przedsiębiorstwo działające na rynku konkurencyjnym (gdzie: P – cena; ATC – przeciętny koszt całkowity; AVC – przeciętny koszt zmienny; MC – koszt krańcowy):

- $P < AVC$
- $P < ATC$
- $P > ATC$
- $P = MC$

19. W Polsce w II kw. 2018 r. dane (w mln zł) dotyczące wybranych pozycji w bilansie płatniczym kształtowały się następująco: saldo obrotów towarowych: -117; saldo usług: 23 926; saldo dochodów pierwotnych: -20 815; saldo dochodów wtórnych: -514; inwestycje bezpośrednie - aktywa: -4 762. Ile wynosi saldo rachunku bieżącego (w mln zł)?

- 2 282
- 2 480
- 7 242
- 23 809

20. Produkt narodowy netto to produkt narodowy brutto:

- powiększony o transfery jednostronne
- pomniejszony o transfery jednostronne
- pomniejszony o amortyzację
- powiększony o podatki pośrednie

21. Które zdanie dotyczące koncepcji krzywej J w ekonomii międzynarodowej jest prawdziwe:

- [X] opisuje ona opóźnienie czasowe, z którym realna deprecjacja poprawia bilans obrotów bieżących
- [] opisuje ona opóźnienie czasowe, z którym realna aprecjacja poprawia bilans obrotów bieżących
- [] zgodnie z nią długookresowym efektem realnej aprecjacji jest poprawa bilansu obrotów bieżących
- [] zgodnie z nią natychmiastowym efektem realnej deprecjacji jest poprawa bilansu obrotów bieżących

22. W ekonomii międzynarodowej terminem „grzechu pierwotnego” określany jest problem:

- [X] niemożności krajów rozwijających się do zaciągania długu denominowanego we własnej walucie
- [] braku zbilansowania salda rachunków bieżących, który w konsekwencji prowadzi do deficytu bliźniaczego
- [] występowania nadmiernego deficytu budżetowego (pierwotnego), który w konsekwencji prowadzi do deficytu bliźniaczego
- [] braku niezależności banku centralnego, który w konsekwencji prowadzi do zbyt ekspansywnej polityki pieniężnej

23. Które zdanie dotyczące współczynnika Giniego jest prawdziwe:

- [] wartość 0 przyjmuje on w państwach o wysokich nierównościach dochodowych
- [X] jego wartość jest tym większa, im większe jest pole obszaru między linią równości absolutnej a krzywą Lorenza
- [] w Polsce wynosi on obecnie 1
- [] silna progresja w podatkach dochodowych ma na celu zwiększenie jego wartości

24. Występowanie ujemnie nachylonej krzywej doświadczenia (uczenia się) jest podnoszone jako argument w dyskusji dotyczącej regulacji handlu międzynarodowego najczęściej przez zwolenników:

- [X] protekcjonizmu wychowawczego
- [] „zielonego” protekcjonizmu
- [] wolnego handlu
- [] szkoły neoklasycznej

25. Który podatek stanowi obecnie dochód budżetu państwa w Polsce?

- [] podatek rolny
- [X] podatek akcyzowy
- [] podatek leśny
- [] podatek od nieruchomości

26. Cechą charakterystyczną organizacji systemu 1 (wg R. Likerta), czyli podstawowej biurokratycznej formy organizacji, jest:

- [] otwarty proces interakcji
- [] silny nacisk na samokontrolę
- [X] ograniczenie procesu motywacji wyłącznie do motywów fizycznych, bezpieczeństwa i ekonomicznych
- [] rozproszenie procesu kontroli w całej organizacji

27. Który ze szczebli kontroli koncentruje się na procesach, przy wykorzystaniu których organizacja przekształca zasoby w produkty i usługi?

- [] strategiczna
- [] finansowa
- [] strukturalna
- [X] operacyjna

28. Które zdanie dotyczące „poczty pantoflowej” w teorii zarządzania jest prawdziwe:

- [X] jednym z jej rodzajów jest łańcuch plotki
- [] jednym z jej rodzajów jest zarządzanie przez krążenie po firmie
- [] zawsze przyjmuje formę komunikacji pozawerbalnej
- [] jest to formalna sieć komunikacji wśród ludzi należących do organizacji

29. Osobowość typu B, wyróżniona w kontekście analizy zjawiska stresu, cechuje się:

- [X] mniejszym poświęceniem się pracy
- [] silnym poczuciem czasu
- [] silnym poczuciem obowiązku wobec zadań
- [] silną agresją i niecierpliwością

30. Przedstawicielem behawiorystycznego podejścia do zarządzania jest:

- [] W. Taylor
- [] F. Gilbreth
- [X] E. Mayo
- [] H. Fayol